

30 GODINA REVIJE STUDI CATTOLICI (1957—1987)

Studi Cattolici. Mensile di studi e di attualità

Petar Zdravko Blajić

U srpnju 1957. mons. Salvatore Canals s još dvojicom monsignora, koji su poslije postali kardinali, Pietrom Palazzinijem i Giacocom Violardom, osnovao je u Rimu reviju *Studi Cattolici*. Revija je u početku izlazila tromjesečno, zatim dvomjesečno, a poslije (i danas) svakoga mjeseca. U ljetu 1965. uredništvo je preselilo iz Rima u Milano. Gotovo od samog početka revija je pronašla svoj »prostor«. U Italiji izlazi mnogo časopisa čija bi orijentacija mogla odgovarati naslovu nove revije, no ova ipak nije željela biti tek jedna između teoloških ili pastoralno orijentiranih revija, a niti općenito revija za »kulturu«; željela je od početka biti instrument refleksije za katolike zauzete oko izgradnje profesionalnog, kulturnog, socijalnog i političkog života, ne samo bez sukoba s osobnom vjerom nego upravo uzimajući vjeru kao »orientamento e stimolo«. Revija je imala podnaslov *Rivista di teologia pratica* koji je dosta dobro izražavao želju uredništva izloženu u uvodnom članku prvog broja: »*Studi Cattolici* je apel — poziv za poznavanjem teologije i provođenjem teologije u kulturu i socijalni život. To je u prvom redu poziv za nutarnjim usklađivanjem osobne profane kulture i religiozne. I zatim jasan poziv, kategorički imperativ za uvođenjem teologije u ekonomiju, politiku, znanost, književnost i umjetnost«. Već u prvom broju, nakon tako izražena programa, objavljen je vrlo značajan članak Luigija Sturza *Politička laž*.

Revija je brzo stekla ugled, bilo potpisima uglednih sugrađana, bilo raspravljanim argumentima. Poznata je i duga polemika između laicističkog *Espresso* i *Studi Cattolici*. Kada je revija počela izlaziti svaki mjesec, morala je ulaziti u tretiranje neposrednih događaja tako da je i promijenila podnaslov u *Mensile di studi e di attualità*, koji nosi i danas. 1964. uredništvo obnovljene revije preuzeo je Michelangelo Pelàez. S vremenom je sazrela ideja i o promjeni sjedišta.

Rimski ambijent, crkveni i kulturni, bio je već dobro poznat i, sačuvavši jedno uredništvo i u Rimu, mislilo se je na Milano, kako kažu, *capitale dell'editoria* (glavni grad talijanskog izdavaštva). Jedan grad »više laički« bio je prikladniji za reviju koja se, ne zanemarujući kleričku publiku, od početka obraćala laicima. A mislilo se i na to da će se u Milano, budući da je najjače talijansko industrijsko središte, lakše naći propagandna podrška i potpora, možda kakva financijska olakšica. Ta pretpostavka, uz sve ostalo, kaže urednik, pokazala se kao pretjerana nada, i revija je, kako u Rimu tako i u Milanu, u ovih tridesetak godina sačuvala svoj stil »dostojanstvena i vesela siromaštva«, obraćajući se svojim pretplatnicima, velikodušnosti suradnika, kojima sama revija daje satisfakciju a ne bogatstvo, iako s obzirom na profesionalnost, na koju je uredništvo tako ponosno, isključuje besplatnu suradnju.

Reviju izdaje *Ares (Associazione Ricerche e Studi)*, društvo koje izdaje knjige i organizira kulturne akcije. Ni ideološki ni ekonomski iza *Aresa* ne stoji nitko. Ono je tek ostvarena inicijativa rođena u odgovornosti pojedinaca koji osobno za nju i odgovaraju. Dapače, s obzirom i na crkvenost, revija i izdavačka kuća ne predstavljaju službeno nikoga. Članovi su *Aresa* katolici koji dolaze iz različitih iskustava i različitih aktivnosti (*Opus Dei*), a neki nisu članovi nikakva društva niti su bilo gdje *aktivisti*. To su osobe koje vjeruju u vrijednost kulturnog rada koji obavljaju, i osobe koje se naprežu da razviju jedno služenje u razbistravanju civilnog od crkvenog i u njihovu plodonosnom susretu.

Uredništvo se u Milanu nalazi u ulici Stradivari. 1965. postao je urednikom Cesare Cavalleri — tek tridesetogodišnjak; on je, dakle, urednik više od dvadeset godina. Od tada, mjesec po mjesec, od broja do broja, kolekcija revije se povećava. Od početnog uredništva i uglednih suradnika mnogi su već pokojni. Razumije se, nemoguće je nabrojiti ni sve značajnije suradnike, ni

obrađivane teme kroz ovih trideset godina, iako bi to bilo vrlo zanimljivo. Ipak, neki brojevi revije bili su monografskog karaktera, monotematski uređeni, a i recenzije tematske literature vrijednost su za sebe. Uredništvo je kroz reviju nastojalo upoznati publiku s poznatim ličnostima i važnim mislima u svijetu. Krakovski nadbiskup Karol Wojtyła 1972. dao je reviji intervju koji je, sutrdan nakon njegova izbora za papu, integralno prenio *Corriere della sera*. U reviji je, među prvima u Italiji, Mario Marcolla opširno analizirao teologiju sekularizacije i teologiju »mrtvog Boga« prema djelima Paula Tillicha i drugih.

U svom programu revija od početka ima najviši respekt prema pontifikalnom magisteriju, koji, dapače, želi potvrditi u kulturnoj sredini, ujedinjenoj sa slobodnim sudom, bez bojazni da bude s druge strane novih mitova i mode momenta — nasuprot nekom iščekivanju i očekivanju koje bi proizlazilo iz pomalo bezličnog i hladnog naslova *Studi Cattolici*.

Prigodom 30. obljetnice izlaženja uredništvo se je obratilo nekim svojim glavnijim suradnicima da odgovore na pitanje: Zašto sam pisao ili zašto pišem za *Studi Cattolici*? U popisu onih kojima je poslan popis i onih koji su odgovorili susrećemo imena talijanskog i međunarodnog kulturnog i javnog života: crkveni dostojanstvenici, poznati teolozi, književnici, političari, sociolozi, novinari...

Za 30. obljetnicu pristigle su i čestitke, ohrabrenja i poticaji, tako — između ostalih — od Ivana Pavla II, predsjednika Republike Francisca Cossiga, predsjednika Demokrišćanske stranke Piccolija, ministra Andreottija, milanskog kardinala Martinija... Odgovore na upit: Zašto sam pisao ili zašto pišem u S. C.? ičestitke za jubilej revija je objavljivala kroz tri broja, a izdala ih je i u zasebnom broju. U tom su broju doneseni i odgovori nekih čitatelja na upit: Zašto čitam S. C.?

Moglo bi se reći da svojom orijentacijom i širinom problema koje zahvaća revija *Studi Cattolici* donekle slični našoj *Crkvi u svijetu* (ako usporedba nije neskromna?). Neke naše teološke revije donosile su u hrvatskom prijevodu kadikad i tekstove iz te talijanske revije, a moglo bi toga biti i više, jer je revija *Studi Cattolici* doista katolička, ali ne katolički integristička; naprotiv, vrlo je dijaloška, otvorena, a kad treba i polemička.

POGLED U NOVE KNJIGE (3)

Drago Šimundža

1. Vladimir Merćep: *POVIJEST I TEOLOGIJA EUHARISTIJSKE KONCELEBRACIJE, Vrelo života, Sarajevo, 1987.*

Koncelebracija je u suvremenom životu Crkve redovita pojava. Doživljavamo je kao stvarnost i rado je prihvaćamo. Crkva je ne samo dopušta nego je, u nekim prigodama, izričito preporučuje. No što je bilo s koncelebracijom u prošlosti, kroz povijest Crkve? Koji su njezini teološki razlozi? Što o njoj kažu crkveni dokumenti? — o tome na našem hrvatskom jeziku nismo do sada imali opširnijih informacija i sustavnih studija. Sada smo u tome bogatiji za jednu vrijednu knjigu. Dr. Vladimir Merćep, pisac zapaženih djela i članaka s područja suvremene teologijske misli, napisao je i, evo, objavio cjelovitu studiju o koncelebraciji.